

Výsledky dotazníkového průzkumu mezi účastníky seminářů pro pověření pro ochranu osobních údajů v říjnu 2018

(31. října 2018)

0. Úvod

Průzkum byl proveden v první polovině října 2018. O vyplnění dotazníku bylo požádáno 67 účastníků¹ dvou seminářů, které Úřad pro ochranu osobních údajů uspořádal 11. a 16. října 2018 pro pověření pro ochranu osobních údajů, kteří byli jmenováni správci podle článku 37 odst. 1 písm. b) a c) obecného nařízení o ochraně osobních údajů).

Do 17. října 2018 bylo doručeno celkem 75 dotazníků vyplněných 64 respondenty; někteří pověřenci působící u více než jednoho správce poskytli odpovědi vyjadřující rozdílnou situaci různých správců a dva na žádost Úřadu jednou za zpracování podle obecného nařízení o ochraně osobních údajů a jednou za zpracování prováděná podle trestněprávní směrnice. 35 dotazníků zaslali účastníci semináře určeného pro pověření pro ochranu osobních údajů jmenované správci nebo zpracovateli, kteří jako součást své hlavní činnosti správce provádějí zpracování spočívající v nebo zahrnující rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů (seminář I). 40 dotazníků zaslali přihlášení na seminář zaměřený na pověření působící u správců provádějících rozsáhlé zpracování zvláštních kategorií údajů uvedených v článcích 9 a 10 obecného nařízení. Dva účastníci odmítli dotazník vyplnit.

Stejně jako u účastníků společných konzultací byly mapovány vztahy pověření pro ochranu osobních údajů se správcem, tedy v jaké míře již poskytují správci informace a poradenství v rozsahu tematického zaměření konzultací, tedy podíl na vypracování a vedení záznamů podle článku 30, jejich podíl na přípravě a zveřejnění informací o zpracování a na postupech pro vyřizování žádostí subjektů údajů, dále přímý kontakt s vrcholovým vedením, zkušenosti s kontakty se subjekty údajů a případné plnění jiných úkolů pověřencem – respondentem. Specifické otázky byly zaměřeny na určování rozsáhlého zpracování a rozsáhlého pravidelného a systematického monitorování subjektů údajů a zpracování zvláštních kategorií údajů.² Zjišťován byl též zájem subjektů údajů o výkon práv.

Součet hodnot v jednotlivých tabulkách ukazuje, že někteří respondenti volili u některých otázek více než jednu odpověď, i když se předpokládala volba právě jedné odpovědi v hierarchicky uspořádaných možnostech reakce. Naopak několik respondentů nezodpovědělo shodně po jedné otázce.

I. Poznatky souhrnně

Na kvalitu odpovědí lze usuzovat v první řadě z toho, že nebyla zjištěna zjevná inkonzistence odpovědí. Rozdíly v odpovědích na jednotlivé otázky lze obecně hodnotit jako odpovídající poměrům u různých správců daných jejich hlavní činností; v ostatních případech není vyhodnocení pouze z odpovědí identifikace správce možné. Ze specifických otázek jsou patrné nejasnosti či pochybnosti při určování,

¹ Mezi účastníky jsou zahrnuti i přihlášení, kteří se posléze omluvili, ale dotazník vyplnili.

² Otázky nepokrývaly specificky údaje podle čl. 10 obecného nařízení, tj. osobních údajů týkajících se rozsudků v trestních věcech a trestných činů

zda správce naplňuje kritérium rozsáhlého zpracování, zejména v kombinaci se systematickým monitorováním subjektu údajů nebo se zpracováním zvláštních kategorií osobních údajů. Je tedy možné považovat získané poznatky za relativně vysoce spolehlivé.

Odpovědi byly poskytnuty za poskytovatele zdravotních služeb (nemocnice, záchranné služby, polikliniky), finanční instituce (banky, pojišťovny, jiné), poskytovatele sociálních služeb, poskytovatele služeb elektronických komunikací a služeb informační společnosti a vždy ve dvou případech za orgány činné v trestním řízení a obce (města).

Více než 41% pověřenců tuto funkci vykonává u více správců současně; v nadpoloviční většině to platí pro správce, kteří jmenovali pověřence podle čl. 37 odst. 1 písm. b) ON. 20% pověřenců ani nevykonává jinou funkci, ani nepůsobí u dalších správců. Pověřenci – respondenti jsou bez ohledu na to, zda působí u správce interně, nebo externě či zda plní současně jiné úkoly, aktivní; nejsou-li podmínky pro uplatnění dominantní nebo jiné klíčové role, využívají konzultací, institutu připomínek i posouzení z jejich vlastní iniciativy.

Podmínky pro plnění povinností a úkolů pověřence podle čl. 39 odst. 1, písm. b) a c) ON lze posoudit na základě jejich zapojení do přípravy postupů pro vyřizování žádostí subjektů údajů a zveřejňování informací o zpracování. Odpovědi na tři otázky o kontaktu se subjekty údajů odpovídají situaci, že v České republice nejsou práva subjektů údajů absolutní novinkou; u správců, kteří jmenovali pověřence podle písm. b) nebo c) je zaznamenáván v necelých 42% mírný nebo výrazný (nad 10%) nárůst žádostí subjektů údajů o výkon práv; stejný stav jako před nabytím účinnosti obecného nařízení byl deklarován za víc než 58% správců. Za čtyři a půl měsíce účinnosti obecného nařízení nebylo 37,3% pověřenců dosud kontaktováno a jen 28% bylo kontaktováno více než desetkrát – i když všichni reprezentovaní správci provádějí zpracování, které buď zahrnuje rozsáhlé zpracování zvláštních kategorií osobních údajů, nebo jako součást hlavní činnosti správce rozsáhlé pravidelné a systematické monitorování subjektů údajů. Z 37 kontaktovaných pověřenců 8 přijalo stížnost na postup správce (necelých 26%).

Vážnější problémy signalizují pouze negativní odpovědi na otázky o zapojení pověřence do přípravy nebo úpravy postupů pro vyřizování žádostí subjektů údajů a neurčité odpovědi na otázky o vztahu k vrcholovému vedení správce, zejména v případě, že se vyskytují u téhož správce (2x, tj. < 3% správců).

II. Základní statistika

Srovnání je provedeno mezi účastníky obou seminářů; výpočet je vázán na počet respondentů v každé skupině.

Tabulka č. 1

Podíl na prvotním vypracování záznamů podle čl. 30	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
Spolupráce s jinými útvary správce			
- Dominantní role	15 (44,1)	19 (47,5)	34
- Podpůrná role	9 (26,4)	9 (22,5)	18
Poskytnutí konzultační podpory (jiné než a)	9 (26,4)	11 (27,5)	20
Žádný podíl	1 (2,9)	1 (2,5)	2

Tabulka č. 2

Vedení záznamů podle čl. 30	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
Pouze přístup k úložišti	6 (17,1)	2 (5,3)	8
Trvalá dispozice			60
- Nespecifikováno	-	-	-
- odpovědný útvar	12 (34,3)	13 (34,2)	25
- souběžně s j. útvary	14 (40)	21 (55,3)	35
Jiné řešení	3 (8,6)	2 (5,3)	5
Žádný podíl	0	0	0

Tabulka č. 3

Podíl na zveřejňování informací o zpracování	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
Žádný	0	0	0
Spolupráce s jinými útvary správce			
- dominantní role	14 (41,2)	20 (50)	34
- podpůrná role			
Konzultace	12 (35,3)	9 (22,5)	21
posouzení/připomínky	6 (17,6)	3 (7,5)	9
Nespecifikováno	2 (5,9)	8 (20)	10

Poznámka: Konzultace je považována za širší pojem než posouzení/připomínky a má se za to, že konzultování zahrnuje i formulaci a vznášení připomínek, a proto v případě, že respondent uvedl jako odpověď současně konzultace a posouzení/připomínky, je do hodnocení zahrnuta pouze konzultace.

Tabulka č. 4

Zapojení do přípravy/úpravy postupů pro vyřizování žádostí subjektů údajů	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
Dosud nezapojen	3 (8,8)	2 (5)	5
Spolupráce s jinými útvary správce			
- vedoucí nebo jiná klíčová úloha	14 (41,2)	22 (55)	36
- podpůrná role			
Konzultace	7 (20,6)	3 (7,5)	10
posouzení/připomínky	3 (8,8)	1 (2,5)	4
nespecifikovaný rozsah	4 (11,8)	1 (2,5)	5
Posouzeno/posuzováno z iniciativy pověřence	3 (8,8)	11 (27,5)	14

Poznámka: Konzultace je považována za širší pojem než posouzení/připomínky a má se za to, že konzultování zahrnuje i formulaci a vznášení připomínek, a proto v případě, že respondent uvedl jako odpověď současně konzultace a posouzení/připomínky, je do hodnocení zahrnuta pouze konzultace.

Tabulka č. 5

Využívání práv subjektů údajů	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
výrazný nárůst	8 (22,9)	1 (2,5)	9
mírný nárůst (do 10%)	10 (28,6)	12 (30)	22
stejně jako dříve	16 (45,7)	27 (67,5)	43
nezodpovězeno	1 (2,9)	0	1

Tabulka č. 6

Přímý kontakt s vrcholovým řídicím pracovníkem	Seminář I (%)	Seminář II %	Celkem
pravidelný			
- již se naplňuje	23 (67,6)	27 (67,5)	50
- termín je stanoven jako budoucí	1 (2,9)	0	1
- naplňování blíže neurčeno	2 (5,9)	2 (5)	4
vázán na rozhodnou událost, která	-	-	-
- již nastala	-	1 (2,5)	1
Jednou	0	0	0
vícekrát	4 (11,8)	5 (12,5)	9
- dosud nenastala	2 (5,9)	5 (12,5)	7
upraven jiným způsobem	2 (5,9)	0	2

Tabulka č. 7

Přímý kontakt pověřence se subjekty údajů	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
kontaktován(a) 1 – 10krát	13 (37,1)	13 (32,5)	26
kontaktován(a) více než 10krát	10 (28,6)	11 (27,5)	21
dosud nebyl(a) kontaktován(a)	12 (34,3)	16 (40)	28

Tabulka č. 8

Přímý kontakt pověřence se subjekty údajů	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
stížnost na postup správce	5 (23,8)	3 (11,5)	8
jiná žádost o pomoc v konkrétní záležitosti	15 (71,4)	12 (46,2)	27
žádost o (jiné) informace	6 (28,6)	11 (42,3)	17

Tabulka č. 9

Plnění jiných úkolů a povinností	Seminář I (%)	Seminář II (%)	Celkem
souběžně zastávána jiná funkce u téhož správce	14 (43,7)	15 (37,5)	29
výkon funkce pověřence u více správců	17 (53,1)	14 (35)	31
Ne	4 (12,5)	11 (27,5)	15
Jiná odpověď	1 (3,1)	0	1

Tabulka č. 10

Počet zájmových osob zpracování	Seminář I (%)	Seminář II %	Celkem
< 10 000 fyzických osob	11 (32,6)	7 (17,5)	18
10 001 – 200 000	9 (26,5)	17 (42,5)	26
200 001 – 500 000	0	4 (10)	4
500 001 – 5 000 000	7 (20,6)	7 (17,5)	14
5 000 001 – 10 000 000	1 (2,9)	4 (10)	5
> 10 000 000	1 (2,9)	0	1
není kvantifikován	5 (14,7)	5 (12,5)	10

Poznámka: Několik respondentů zvolilo více než jednu odpověď – zpravidla uvedením jedné dosažené hodnoty a jedné cílové (možné) hodnoty.

Tabulka č. 11

Zpracování zvláštních kategorií údajů	Seminář I (%)	Seminář II %	Celkem
jedna kategorie	X	10 (25,6)	10
dvě až tři kategorie	X	15 (38,5)	15
více než tři kategorie	X	13 (33,3)	13
ani jedna kategorie	x	1 (2,6)	1

Tabulka č. 12

Účely a technologie monitorování subjektů údajů	Seminář I (%)	Seminář II %	Celkem
účel zahrnuje monitorování více aspektů chování subjektu údajů a počtu osob	12 (34,3)	X	12
účel zahrnuje monitorování 1 aspektu chování subjektu údajů a počtu osob	4 (11,4)	X	4
účel zahrnuje monitorování více aspektů chování subjektu údajů	5 (14,3)	X	5
účel zahrnuje monitorování 1 aspektu chování subjektu údajů	4 (11,4)	X	4
monitorování není sledovaným účelem (dáno technologiemi)	10 (28,6)	X	10

Vypracovala: PhDr. Miroslava Matoušová